

Ceny Jana Opletala mají své vítěze. Letos byly poprvé předány ve třech kategoriích

11. 11. 2023, Praha – 11. listopadu si připomínáme Jana Opletala. Studenta, který byl smrtelně zraněn během protinacistické demonstrace v roce 1939. Přípomínka jeho památky následně odstartovala listopadové události roku 1989. Na jeho počest byly už po jedenácté uděleny Ceny Jana Opletala. Jde o národní studentské ocenění aktivních vysokoškoláků, nově od letošního ročníku také středoškoláků a mladých angažovaných osobností do 30 let. Ceny uděluje Studentská komora Rady vysokých škol společně se spolkem Díky, že můžem. Slavnostní předávání se uskutečnilo v Divadle Na zábradlí. Celkem bylo nominováno 34 jednotlivců.

Během slavnostního večera byla cena udělena ve třech kategoriích. Smyslem ocenění je vyzdvihnout úsilí a úspěchy aktivních středoškoláků i vysokoškoláků za jejich aktivity ve škole i mimo ni. „*Chceme už po jedenácté ocenit především hájení akademických práv a svobod, výjimečný přínos v rozvoji akademického nebo školského prostředí a v neposlední řadě také boj za rovné příležitosti a proti jakékoli diskriminaci,*“ popisuje hlavní kritéria Michal Farník, předseda Studentské komory Rady vysokých škol.

Letošní novinkou je to, že na rozdíl od předchozích ročníků putuje jedna z cen také mezi středoškoláky. Konkrétně k **Anežce Tetřevové**, studentce maturitního ročníku Gymnázia Ludka Pika v Plzni. Anežka je druhým rokem předsedkyní Studentského parlamentu Plzeňského kraje a intenzivně se zasazuje o aktivizaci studentů nejen ve svém regionu. V roce 2022 z její iniciativy vznikla největší studentská předvolební prezidentská debata „Zavolíme!“. Byla koordinátorkou projektu, kterému se podařilo ve 145 školách v České republice v přímém přenosu ve vyučování otevřít diskuzi o volbě prezidenta, a přispět tak ke zvýšení informovanosti mladé generace o důležitosti občanské participace.

Laureátkou v kategorii vysokých škol se stala **Šárka Faicová**, studentka prvního ročníku komunikačních studií na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy. Už od středoškolských let působí v projektu Kudykampus, kde se stará o ambasadorskou komunitu, spolupráce se školami a studentskými organizacemi. Zasazuje se o to, aby účastníci díky programu zjistili, jakou vysokou školu si zvolit. Angažuje se také v projektu Safezóna zaměřeném na duševní zdraví. Byla stážistkou na Ústavu pro českou literaturu AV ČR, kde vytvořila korpus 2000 českých autorek a zkoumala u nich nejrůznější proměnné, které ovlivňovaly jejich životy. Dobrovolnický se podílela i na dalších projektech.

Další novinkou letošního roku bylo také ocenění v kategorii osobností do 30 let za společensky prospěšné aktivity. Cenu si tak odnesl také **Tobiáš Frýdl**, který je studentem produkce na FAMU a synem faráře Církve československé husitské. Stojí za projektem Víra v barvách duhy. Ten je jeho soukromou iniciativou a snaží se jeho prostřednictvím propojit dvě zdánlivě neslučitelné menšiny: svět LGBT a křesťanství. Jedná se o sérii videí, zpracovaných přístupnou formou, ve kterých vystupují respondenti z různých církví. Na projektu se jich podílelo několik desítek, faráři a faráčky, duchovní, odborníci v oborech biblistiky či praktické teologie, často vyučující na teologických fakultách. Projekt cíleně představuje otevřené a přijímající názorové proudy. Záměrně nemapuje konzervativní postoje v církvích, přesto přináší pluralitu názorů. Videá byla zveřejněna teprve před několika týdny, výbor se tak rozhodl ocenit i aktuální příspěvek do společenské diskuze.

Laureáty mohli nominovat jak samotní studenti, například své vrstevníky či blízké spolupracovníky, tak zástupci jednotlivých škol. Řadu studentů nominovali rektori a děkani z několika českých univerzit,

akademických senátorů a další. Ze všech nominovaných vybíral oceněný výbor, kde kromě zástupců obou pořádajících organizací zasedli také zástupci občanské společnosti. Mezi nimi například influencerka Johana Bázlerová nebo Kryštof Vosátka z Nadace BLÍŽKSOBĚ. Výboru předsedal Michal Nguyen, který sám cenu v minulosti obdržel za své aktivity v rámci akademického senátu Univerzity Palackého v Olomouci.

„Je skvělé a inspirativní vidět mezi nominovanými tolik šikovných mladých lidí. Ceny Jana Opletala mají nedocenitelný význam pro povzbuzení mladých lidí k aktivnímu zapojení do společnosti. Jejich angažovanost a hlas mají obrovský potenciál přinášet změny a posilovat demokratické hodnoty. To jsme přesně viděli u všech nominovaných jedinců. Věříme, že tato cena pomůže povzbudit mladé lidi k tomu, aby se nebáli vyjadřovat své názory a aktivně se zapojili do veřejného života. Jen tak bude naše demokracie vzkvétat – svěží pohled mladých a inovativní přístupy jsou pro naši společnost klíčové a měli bychom je v této cestě podporovat,“ uzavírá Bára Stárek, předsedkyně spolku Díky, že můžem.

Ceny Jana Opletala pořádají od letošního roku společně Studentská komora Rady vysokých škol (SK RVŠ) a spolek Díky, že můžem. SK RVŠ je uděluje už od roku 2004, kdy se jejími prvními laureáty stali vůdci studentských protestů na Fakultě architektury VUT z přelomu let 1989 a 1990. Myšlenkou projektu je udělení cen od studentů pro studenty. Od letošního roku jsou ceny udělovány ve třech kategoriích a ve spolupráci s Díky, že můžem.

Studentská komora Rady vysokých škol (SK RVŠ) je národní reprezentací studentek a studentů vysokých škol v České republice. Každá vysoká škola může do SK RVŠ vyslat dva studenty – delegáta a jeho náhradníka. SK RVŠ je součástí Rady vysokých škol, která spolu s Českou konferencí rektorů oficiálně reprezentuje vysoké školy v naší zemi.

Díky, že můžem je spolek tvořený třemi desítkami studentů a mladých lidí. Již desátým rokem organizují největší listopadové oslavy svobody, **Korzo Národní**. Spolku se podařilo utvořit tradici občanských a kulturních oslav sametové revoluce přímo na Národní třídě. Společně s ostatními chtějí říct „Díky, že můžem“ všem těm, kteří se zasloužili o to, že dnes žijeme svobodně. Usilují o kultivaci angažované občanské společnosti ctící humanistické a demokratické ideály. Takové, která bere svobodu jako zodpovědnost, nikoliv však samozřejmost. Stojí také za projektem **Samet na školách**. Podporují studenty, aby si sami zorganizovali oslavy svobody, ať už na základních, středních nebo vysokých školách. Zároveň také ve spolupráci s dalšími organizacemi nabízí studentům i učitelům výukové materiály a zprostředkovávají desítky programů.

Kontakt pro média: Jana Vaněčková, 739 592 950, jana.vaneckova@dikyzemuzem.cz